

Gânduri despre Eminescu

Afară ninge... Totul s-a îmbrăcat în haină albă de sărbătoare... M-am așezat la masa de scris; lumina blândă a lămpii cădea ușor pe una din cărți. Cu mâinile tremurânde o ridic și o deschid: răsfoind filele îngălbenite de trecerea timpului, zăresc deodată un tânăr „cu ochi mari,/Cât istoria noastră” (M. Sorescu), un tânăr ce-mi amintește de oameni „cărora le plăcea să spună,/Seara, în jurul focului, poezii-Miorița și Luceafărul și Scrisoarea III...(M. Sorescu). Parcurgând acest tom, prin fața mea se succed imagini de o rară frumusețe: văd ca prin vis „codri adânci/Și un băiet care vorbea cu ei(...)niște păsări ori nouri(...) ca lungi și mișcătoare șesuri(...) niște tei și cei doi îndrăgostiți/Care știau să le troienească toată floarea într-un sărut.”(M. Sorescu). Peste toate acestea domnește, însă, un OM și „pentru că (...) trebuiau să poarte un nume/Li s-a spus Eminescu.” (M. Sorescu). Multe se pot spune despre el, dar, cu siguranță, nu poți aduna pe o coală de hârtie tot ceea ce simți și ceea ce crezi despre cel ce a fost, este și va rămâne oglinda sufletului românesc.

Voi încerca, în câteva cuvinte , să răspund la câteva dintre nenumăratele întrebări ridicate de viața tumultuoasă a marelui poet.

Cine a fost Eminescu? Mai-nainte de toate, Eminescu a fost un om cu un destin asemănător multora dintre semenii noștri ce a urcat cu pași repezi treptele existenței; poate că mulți dintre cei de astăzi au călcat pe urmele pașilor săi, au învățat în aceeași școală, au hoinărit prin aceiași codri seculari, dar fiindcă geografia fizică nu are deloc a face cu cea a sufletului și a minții, undeva, trebuie făcută diferența. El a fost „excesiv de sensibil” (Ibrăileanu), neputând să accepte minciuna și demagogia, ura și avariția, într-un cuvânt „mizeriile vieții” (Ibrăileanu).

În timp ce slovele alergau pe foaia albă, afară, zăpada continua să cadă, cu fulgi mari și pufoși. Poate că vă întrebați adesea de ce aproape în fiecare an, în așteptarea zilei lui Mihai Eminescu, începe să ningă; este probabil tradiția „instituită între istorie și forțele pe care nu a reușit niciodată să le stăpânească, cele ale naturii. (Ana Blandiana).

A iubit oare Eminescu? Firește că da; sentimentul acesta este trăit de fiecare ființă omenească în parte, doar că este perceput diferit; și acesta nu este singurul motiv pentru care vorbesc astfel; o parte din opera sa este închinată marelui dar oferit omului de către Dumnezeu.

O altă întrebare care stă pe buzele tuturor:

A meritat Veronica să fie îndrăgită de un „geniu”? Dacă a meritat sau nu, este doar o părere; nu suntem noi în măsură să

judecăm doi „sacri”, ba, mai mult decât atât, ceea ce a rămas la loc de cinste este, fără îndoială, „legenda care i-a unit în viață și în moarte” (G.Călinescu).

Reprezintă oare publicarea scrisorilor un abuz asupra intimității „autorilor”?

Apariția scrisorilor de dragoste, ale celor doi, adunate sub titlul „Dulcea mea doamnă/Eminul meu iubit”, a stârnit numeroase controverse printre oamenii de cultură ai zilelor noastre, dar acest lucru nu i-a împiedicat pe cititorii de rând să-și îmbogățească nu doar bibliotecile, ci și sufletele, deoarece, mulți dintre ei au descoperit în aceste texte păstrate de timpul binevoitor, adevărata purificare.

Descifrând gândurile așternute cu „cerneală violetă”, descoperim că poetul i se confesează Veronicăi ori de câte ori se simte slăbit, spunându-i „Sunt nepractic, sunt peste voia mea grăitor de adevăr, mulți mă urăsc și nimeni nu mă iubește afară de tine.”- aflat la mare distanță de femeia iubită, Eminescu se resemnează prin scris, așteptând cu nerăbdare mâna binefăcătoare să-i poposească pe frunte și să-i aline suferințele.

Ar mai fi multe de semnalat aici, dar închei în speranța că am adus o rază de lumină în ceea ce privește omul-Eminescu.

Când m-am ridicat și am privit pe fereastră, ninsoarea se oprise; o pace nemaiîntâlnită m-a cuprins atunci și un gând

mă iscodea aievea: „Cărui popor i s-a mai
făcut darul acesta...” (C. Noica).